

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Na Paloučku, Horažďovice, příspěvková organizace

zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

„Barevné proměny Na Paloučku“

Motto: „Neotvírejte dětem dveře, ale nabízejte jim klíče.“

Platnost dokumentu je od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023

Č. j.: 41/2020

Aktualizace:

- 1.10.2020 Pokyn ředitelky školy k distančnímu způsobu vyučování – Příloha ŠVP PV č. 14
Formulář – Ověřování dosahování očekávaných výstupů u dítěte zapsaného
k individuálnímu vzdělávání – Příloha ŠVP PV č. 18
- 1.9.2021 Pokyn ředitelky školy – Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí
českého jazyka – Příloha ŠVP PV č. 17

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název příspěvkové organizace:

Mateřská škola Na Paloučku, Horažďovice, příspěvková organizace

Sídlo:

Loretská 935
341 01 Horažďovice

Ředitelka školy:

Bc. Jitka Černá

Kontakty:

telefon: 376 512 342
mobil: 731 175 033
web: www.mshorazdovice.cz
e-mail: napaloucku@mshorazdovice.cz

IČO:

75005280

Zařazení do rejstříku škol:

identifikátor: 600068358

Škola sdružuje:

Mateřskou školu
Školní jídelnu

Zřizovatel školy:

Město Horažďovice
Mírové náměstí 1
341 01 Horažďovice

Zpracovatel ŠVP PV:

Bc. Jitka Černá, ředitelka školy

Spolupracovali:

Pedagogičtí pracovníci školy

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023

Datum: 25. 8. 2020

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

Č. j.: 41/2020

Schváleno na pedagogické radě: 25. 8. 2020

1 Obsah

2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	Historie školy	6
2.2	Typ a velikost školy	7
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
3.1	Materiální podmínky	8
3.2	Životospráva	10
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.4	Organizace zajištění chodu MŠ.....	13
3.4.1	Organizace dne v mateřské škole	14
3.5	Řízení školy	15
3.6	Personální podmínky	17
3.7	Spoluúčast rodičů	18
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných	19
3.9	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
3.9.1	Věcné podmínky vzdělávání	20
3.9.2	Hygienické	21
3.9.3	Životospráva, stravování.....	21
3.9.4	Psychosociální.....	22
3.9.5	Personální.....	22
3.9.6	Spolupráce se zákonnými zástupci	23
3.9.7	Bezpečnostní podmínky.....	23
4	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	24
4.1	Charakteristika tříd	25
4.2	Povinné předškolní vzdělávání	28
4.3	Zápis k předškolnímu vzdělávání	28
4.4	Kritéria pro přijímání dětí do MŠ.....	28
4.4.1	Podmínky a kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	29
4.5	Pravidla individuálního vzdělávání	29
4.6	Spolupráce s institucemi.....	30
4.7	Plán výchovných aktivit, akcí a představení	31

5	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	34
5.1	Vize, filozofie MŠ	34
5.2	Mise – poslání, na co se zaměřujeme.....	35
5.2.1	Naše priority:	35
5.3	Dlouhodobé cíle.....	36
5.4	Metody a formy vzdělávání	38
5.4.1	Metody	38
5.4.2	Organizační formy práce s dítětem.....	39
5.4.3	Prostředky a formy činností.....	39
5.5	Potřeby dětí	40
5.6	Dílčí projekty MŠ.....	41
5.7	Děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané	42
5.7.1	Vzdělávání dětí nadaných	43
5.7.2	Plán pedagogické podpory.....	43
5.7.3	Individuální vzdělávací plán	45
5.7.4	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se SVP a děti nadané.....	46
5.8	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	47
5.8.1	Organizace vzdělávání	47
5.8.2	Obsah vzdělávání.....	47
5.10	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	47
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	48
6.1	Integrovaný blok „Barevný domeček plný dětiček“	49
6.2	Integrovaný blok - „Vánoční snění“	52
6.3	Integrovaný blok - „Zimní hraní s bílou paní“	55
6.4	Integrovaný blok - „Jarní probuzení“	58
6.5	Integrovaný blok - „Za slunečním paprskem“	61
7	EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	64
7.1	Předmět evaluace	64
7.2	Plán evaluace	65
7.2.1	Naplňování cílů a záměrů ŠVP (TVP), kvalita a aktuálnost ŠVP	65
7.2.2	Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV	65
7.2.3	Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	65

7.2.4	Práce pedagogů (kvalita vzdělávacího procesu, sebereflexe)	66
7.2.5	Společné mimořádné aktivity v MŠ	66
7.2.6	Plnění cílů a záměrů TVP	66
7.2.7	Hodnocení realizace integrovaných bloků	67
7.2.8	Hodnocení třídy dětí – skupiny	67
7.2.9	Hodnocení individuálního rozvoje a učebních pokroků jednotlivých dětí.....	67
7.2.10	Kvalita integrace a dětí nadaných	67
7.2.11	Hodnocení sebe sama (sebereflexe)	68
7.2.12	Evaluace s dětmi	68
8	SEZNAM PŘÍLOH.....	69
9	PŘÍLOHY	
	Příloha č. 1 – Myšlenková mapa integrovaných bloků	
	Příloha č. 2 - Konkrétní vzdělávací nabídka činností	
	Příloha č. 3 – Kritéria pro hodnocení naplňování cílů a záměrů ŠVP	
	Příloha č. 4 - Kritéria pro hodnocení způsobu zpracování integrovaných bloků v ŠVP	
	Příloha č. 5 - Kritéria pro hodnocení realizace integrovaného bloku	
	Příloha č. 6 - Kritéria pro hodnocení třídy dětí – skupiny (charakteristika třídy)	
	Příloha č. 7 – Dotazník pro rodiče	
	Příloha č. 8 - Záznamový arch o rozvoji a učení dítěte	
	Příloha č. 9 – Osnova rozhovoru s vedením školy	
	Příloha č. 10 - „Je vaše dítě připraveno na školu?“	
	Příloha č. 11 – Pověření k předání dítěte	
	Příloha č. 12 – Minimální preventivní plán	
	Příloha č. 13 - Vnitřní režim školy	
	Příloha č. 14. – Pokyn ředitelky školy k distančnímu vzdělávání	
	Příloha č. 15 – Plán činnosti – pěvecký soubor Sluníčko	
	Příloha č. 16 – Plán EVVO	
	Příloha č. 17 - Pokyn ředitelky školy-Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí ČJ	
	Příloha č. 18 - formulář - Ověření dosahování očekávaných výstupů u dítěte zapsaného k individuálnímu vzdělávání	

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Historie školy

Mateřská škola Na Paloučku, Horažďovice, příspěvková organizace je škola, která zahájila svou činnost v září 1982. Objekt MŠ je tvořen dvěma pavilony spojenými hospodářskou budovou. Původně byl postaven tak, aby plnil účely jak MŠ, tak jeslí. Když byly jesle zrušeny a snížil se počet dětí a v celém objektu zůstaly tři třídy.

Od ledna roku 2003 se opět podařilo otevřít čtvrtou třídu, takže se MŠ rozrostla jak o nové děti, tak o nové zaměstnance. Od ledna 2003 se také škola stala příspěvkovou organizací, tudíž se změnilo i její postavení. Právní subjektivita přinesla práci v MŠ nový směr, který pomohl získat škole své samostatné postavení a identitu.

Od školního roku 2014/2015 byla uvedena do provozu pátá třída, která vznikla z nevyužívaných prostor hospodářského pavilonu. V roce 2016/2017 došlo k výrazné rekonstrukci hospodářského pavilonu. Uvolněním soukromého bytu pro potřeby MŠ se zvětšil prostor páté třídy, přibyla sborovna, důležité zázemí pro učitelky a rekonstrukce se dočkalo sociální zařízení provozních zaměstnanců i kancelář vedoucí ŠJ.

Další výraznou rekonstrukcí prošla budova MŠ již v dalším školním roce 2017/2018, kdy byla zrekonstruována sociální zařízení a šatny dětí i dospělých v I. pavilonu. Nově byla vybudována také tělocvična z původních prostor garáže a skladu. Důležitou změnou v historii školy bylo přejmenování MŠ od 1.1.2018 z názvu Mateřská škola Horažďovice, Loretská ul. 935, okres Klatovy novým názvem Mateřská škola Na Paloučku, Horažďovice, příspěvková organizace.

Hned v následujícím roce 2018/2019 se uskutečnila další fáze rekonstrukce sociálních zařízení dětí i sociálních zařízení a šaten pedagogů v II. pavilonu. Přistavěna byla také nářadovna a sociální zařízení k tělocvičně. V červnu 2019 byla dokončena také výrazná rekonstrukce školní zahrady realizovaná z projektu SFŽP „Revitalizace školní zahrady v přírodním stylu u MŠ Na Paloučku Horažďovice“, kde přibýly nové herní prvky, vodní hra, kopec na bobování, pískoviště, zeleň, záhonky i vodovodní systém na zalévání.

2.2 Typ a velikost školy

Mateřská škola je v současné době pětitřídní s kapacitou 127 dětí. Součástí MŠ je školní jídelna s kapacitou 145 strážníků. Přijímány jsou děti s trvalým pobytem na území Horažďovic a spádových obcí a dále z obcí, které mají s městem Horažďovice uzavřenou smlouvu o zajištění předškolního vzdělávání (Malý Bor, Mečichov, Velký Bor, Velké Hydčice, Hejná). V případě volné kapacity jsou přijímány i děti z jiných obcí.

Budova mateřské školy se skládá ze dvou pavilonů spojených hospodářskou budovou, kromě prostor hospodářské budovy je dvoupodlažní. V prvním patře se nachází v prvním pavilonu třída Motýlků a ve druhém pavilonu třída Včelek, tyto třídy jsou určeny pro věkově starší děti. V přízemí je pak umístěna třída Zajíčků a třída Berušek, které jsou určeny pro věkově mladší děti. Třída Ptáčci pro nejmenší děti má kapacitu 15 dětí a je umístěna v hospodářském areálu uprostřed budovy. Zde je také kancelář ředitelky, zástupkyně ředitelky, kancelář vedoucí školní jídelny, sborovna, kuchyně, sociální zařízení pro provozní zaměstnance a prostory pro praní a ukládání ložního prádla.

Každý pavilon využívá určenou část zahrady, která je přiměřeně prostorná. Zahrada je tvořena travnatou plochou, pískovišti se stínidly a dřevěnými prvky ke hrám dětí. Příjemnou atmosféru vytváří listnaté a jehličnaté stromy, tůje a keře. K úschově hraček a jiného zahradního vybavení slouží dřevěný zahradní domek. K zajištění bezpečnosti dětí byl prostor zahrady v roce 2016 oplocen i ze severní strany.

Nevýhodou MŠ je umístění uprostřed sídliště. V dosahu pěší chůze se nacházejí však odpočinkové zóny – parky, nábřeží, sportovní středisko Lipky, plavecký stadion, které můžeme využívat ke sportovním a pohybovým aktivitám dětí.

Blízkost centra města naopak otevírá možnosti k seznamování s historickými památkami i k využívání rozmanitých kulturních a vzdělávacích nabídek poskytovaných jinými organizacemi, se kterými aktivně spolupracujeme.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Materiální podmínky

Mateřská škola má odpovídající prostory pro počet přijatých dětí, které splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Rozhodnutím Rady města Horažďovice byla dne 29.6.2015 schválena výjimka z nejvyššího počtu dětí stanoveného prováděcím právním předpisem, a to na maximální počet 28 dětí ve třídě na dobu neurčitou s podmínkou, že zvýšení počtu dětí nebude na újmu kvalitě vzdělávací činnosti, budou splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví a nebude překročena cílová kapacita – celkem 127 dětí.

Jednotlivé třídy jsou velmi pěkné, prostorné, světlé, účelně vybavené. Každá třída má své sociální zázemí jak pro děti, tak pro zaměstnance. Prostory tříd jsou rozděleny na hernu a ložnici. V herně jsou umístěny stolky a židličky, zde si děti hrají a rovněž se zde podává jídlo. Zčásti je každá herna tvořena volným prostorem s kobercem, na kterém si děti hrají a mohou si zde své výtvary nechat rozestavěné. Ve všech třídách je také koutek pro pracovní a výtvarné činnosti s potřebným vybavením. Ložnice slouží dopoledne ke hrám a řízeným činnostem a po obědě zde děti na rozložených lehátkách odpočívají.

- prostory pro děti, jejich uspořádání a vybavení poskytuje dětem možnost skupinových a individuálních činností.
- třídy jsou vybaveny odpovídajícím zdravotně nezávadným nábytkem, z hlediska estetického usilujeme o jednotný styl vybavení v MŠ, tj. světlé dřevo
- dětská lůžka jsou dřevěná (ve třídě Včelek duralová) s volně vloženými matracemi, odpovídají antropometrickým požadavkům, jsou uložena v prostorách k tomuto účelu ve třídách zbudovaných a jsou denně rozkládána
- každá třída má svou umývárnu, toalety
- ve třídách je dostatečné množství hraček a stavebnic, náčiní i materiálů, které jsou průběžně doplňovány a obnovovány, vybavení tříd respektuje věkové zvláštnosti dětí
- hračky jsou dětem volně přístupné v otevřených regálech a kontejnerech
- ke každé třídě přináleží kabinet, kde jsou umístěny didaktické pomůcky a materiál ke vzdělávacím činnostem
- třída Včelek je vybavena klavírem, všechny ostatní třídy keyboardem a rytmickými nástroji

- pedagogové mají k dispozici dataprojektor, přehrávač CD, třída Motýlků je vybavena dotykovým 3panelem, všechny třídy mají připojení na školní síť Wi-Fi
- tělocvična je vybavena různým tělocvičným náradím pro sportovní vyžití dětí (ribstole, švédská bedna, míče, skluzavka, tunel, švédské lavičky, skákací gymnastické míče, žíněnky, Vítkův chodník apod.)
- šatny MŠ jsou vybaveny nábytkem pro odkládání oděvů a obuvi dětí, jsou zde i informační nástěnky pro rodiče a vystavení prací dětí, skříňky s kontejnery na ukládání výtvarných prací
- dětské práce jsou vystavovány též na schodištích a přilehlých chodbách k jednotlivým třídám, tyto prostory jsou využívány také pro fotodokumentaci z dění v MŠ
- k mateřské škole přiléhá z jižní strany školní zahrada, jejíž vybavení odpovídá bezpečnostním požadavkům (pravidelné revize)
- M je plně soběstačná ve službách (ŠJ, prádelna)

Záměry vedoucí ke zlepšení podmínek:

- průběžně doplňovat hračky, didaktické, pracovní, hudební a sportovní pomůcky, knihy dětské i pedagogické, pracovní a výtvarný materiál a nástroje
- postupně ve třídách nahradit dětskými peřinkami dosavadní deky (Berušky, Motýlci)
- Postupná výměna ložního prádla
- zajistit vybavení relaxačního koutku a dostatek vhodných hraček a pomůcek – Ptáčci
- altán pro venkovní činnosti
- nadále pracovat na zkvalitnění vybavení ŠZ – mlhoviště, venkovní kuchyňka a stůl pro pracovní činnosti, dětské dopravní hřiště s umělým povrchem, vybavení zahradního domku ponky, nástroji a materiálem pro rozvoj polytechnických dovedností dětí
- věnovat pozornost využívání moderních informačních technologií pedagogy i dětmi při vzdělávání (dotyková tabule, tablety)
- zajistit výměnu počítače ve sborovně, pracovní notebooky pro učitele, dotykovou tabuli do třídy Včelky, počítačové programy pro děti

- zajistit výměnu a dovybavení dětského nábytku ve všech třídách (skříňky na hračky s plastovými kontejnery, skříně na ukládání VV materiálu, pojízdné dřevěné kontejnery, knihovny pro děti)
- usilovat o výměnu linolea ve všech třídách a postupnou výměnu celoplošných koberců
- dbát na pravidelné a postupné malování všech prostor MŠ
- výměna oplocení mezi areálem a dětským hřištěm
- ve spolupráci se zřizovatelem zajistit rekonstrukci kuchyně

3.2 Životospráva

- MŠ má vlastní kuchyni s technickým zázemím, které umožňuje dodržovat zdravou technologii přípravy pokrmů, u každé třídy je přípravná jídla
- v průběhu celého dne pobytu dítěte v mateřské škole je zajištěn dostatečný pitný režim (voda, ovocné a bylinkové čaje, ovocné sirupy), samostatné nalévání nápojů (dopomoc mladším dětem)
- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku (naplňování spotřebního koše)
- mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly
- děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování
- zajišťujeme dostatečný přísun vitamínů ve formě ovoce, zeleniny a vitamínových nápojů
- ranní a odpolední svačiny jsou organizovány průběžně podle potřeb dětí
- dbáme na estetiku stravování – prostírání, vázičky
- jídelníčky jsou rodičům k dispozici v šatnách tříd a na webových stránkách školy
- denní režim je dostatečně pružný, přizpůsoben věku a specifickým potřebám dětí, učitelky mohou organizaci činností přizpůsobit aktuální situaci
- rodiče mají možnost přivádět své dítě do mateřské školy dle svých potřeb, stravování pro dítě telefonicky nahlásí do 7:30 hod., mohou si děti vyzvednout rovněž podle svých možností nebo podle okamžité potřeby (žádáme jen nenarušování doby oběda a odpočinku dětí)
- nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim dle potřeby

- v průběhu dne se pravidelně opakují některé rituály, které přispívají k pocitu bezpečí a klidu našich dětí.
- je zajištěno dostatečné pohybové vyžití dětí v budově, na zahradě i mimo objekt školy
- děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí (mráz více než – 10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, vysoké teploty v létě apod.)
- spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátkém odpočinku na lůžku při čtení pohádky nabízeny klidné činnosti ve třídě – do spaní v MŠ nikdo děti nenutí
- všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, napomáhají v jejich uspokojování
- učitelky zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, během dne děti mohou relaxovat v klidných koutcích třídy
- vedeme děti k poznání, že zdraví je důležitá, ničím nenahraditelná hodnota, kterou si musí každý chránit, snažíme se je vychovávat v duchu zdravého životního stylu

Záměry:

- připomínat dětem dodržování pitného režimu během dne
- vést děti ke správnému stolování (kultura prostředí, používání příborů, používání ubrousků, pravidla stolování)
- osvětu správné životosprávy dítěte zacílit více na rodiče (bylinkové čaje, ovocné šťávy, celozrnné výrobky; nutriční hledisko pokrmů; režim dne v souladu s přirozeným biorytmem dítěte) – třídní schůzky, školní akce - spolupráce s dodavateli, propagační materiály o zdravé výživě, zveřejňování vhodných receptů aj.
- využívat školní zahradu pro řízené pohybové aktivity i pro další řízenou činnost
- vést děti k ochutnávání pokrmů, na které nejsou z domova zvyklé

3.3 Psychosociální podmínky

- zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- nově příchozím dětem je nabízena možnost postupné adaptace
- pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové i individuální), reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování
- pedagogové plánují aktivity tak, aby děti nebyly přetěžovány nadměrnou náročností ani dobou činností a neurotizovány spěchem
- všechny děti mají v naší škole stejná práva, možnosti i povinnosti, nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován
- osobní svoboda a volnost dětí jsou respektovány do určitých mezí vyplývajících z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny
- postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí a chlubení
- pedagogové oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy dětí, převažují pozitivní hodnocení, bez paušálních pochval
- pedagogové jednájí s dětmi vstřícně, empaticky, naslouchají jim, pedagogický styl je podporující, sympatizující
- v dětech rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu druhému
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi
- počítáme s aktivní účastí dítěte při všech činnostech a samostatným rozhodováním dítěte, vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolních dětí
:snažíme se o komunikaci, která je dětem příjemná, navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce i důvěry v sebe, dospělí se chovají autenticky
- pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany), vedou děti k toleranci ke starým lidem, rasám, mladším dětem, postiženým lidem

Záměry:

- vést děti k vytváření a dodržování pravidel stanovených ve třídě a důsledně trvat na udržení potřebného rádu v MŠ bez zvýhodňování nebo znevýhodnění kteréhokoliv z dětí s výjimkou dětí se SVP a dětí s určitým omezením (dieta apod.)
- citlivým působením na rodiče docílit toho, že doba pobytu dítěte nebude výrazně převyšovat dobu zaměstnání rodičů
- u dětí nejmladších motivovat rodiče k přivádění dětí po sedmé hodině a eliminaci doby pobytu v MŠ (nezvyšovat zbytečně psychickou zátěž dítěte) s ohledem na pracovní vytížení rodičů
- promyšleným dělením dětí na skupiny a diferenciací cílů vzdělávání docílit možnosti dosažení úspěchu u každého z dětí podle jeho skutečných možností a schopností

3.4 Organizace zajištění chodu MŠ

- MŠ je zřízena jako škola s celodenním provozem od 6:30 do 16:45 hodin
- v době hlavních prázdnin je provoz MŠ omezen, po dohodě se zřizovatelem se na jeden měsíc uzavírá střídavě v červenci nebo srpnu, v tuto dobu děti využívají provozu KMŠ
- vchod do MŠ je opatřen bezpečnostním zámekem a čipy na otevírání dveří, rodiče otevírají dveře pomocí čipů v čase určeném pro vyzvedávání dětí, mimo tuto dobu se ohlásí pomocí zvonku a poté je jim umožněn vstup do MŠ
- z bezpečnostních důvodů jsou uzamčeny dveře všech tříd vedoucí do šaten dětí
- rodiče mohou děti po dohodě s učitelkami přivádět do MŠ podle svých potřeb a možností, mohou si děti vyzvednout rovněž podle svých možností nebo podle okamžité potřeby s výjimkou povinného předškolního vzdělávání, které je stanoveno od 8:00 do 12:00 hodin
- denní řád jednotlivých tříd vychází z třídních vzdělávacích programů a je koncipován tak, aby umožňoval reagovat na individuální potřeby a zájmy dětí, či jakékoli případné organizační změny, nečekané změny nebo situace
- pohybové aktivity prolínají celým dnem, pravidelně jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity
- nově příchozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim

- v průběhu vzdělávání se pravidelně opakují některé rituály, které přispívají k pocitu klidu a bezpečí
- denní program je plánován tak, aby poměr řízených a spontánních aktivit byl vyvážený i v případě zařazení nadstandardních aktivit (pěvecký kroužek)
- umožňujeme dětem dostatečný prostor pro spontánní hry s možností nechat aktivitu otevřenou, rozpracovanou a později se k ní vrátit
- podněcujeme děti k vlastní aktivitě v organizaci her a činností, experimentování
- vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- ve třídách vytváříme odpočinkové koutky, kde mají děti možnost odpočinku v soukromí
- vytváříme vhodné materiální podmínky podle plánovaných činností, pomůcky jsou připravovány s dostatečným předstihem
- učitelky se v průběhu celého dne plně věnují dětem, ke spojování tříd dochází v případech nezbytně nutných s ohledem na počet dětí ve třídách

3.4.1 Organizace dne v mateřské škole

(uvedené časy jsou pouze orientační, přizpůsobují se věku a potřebám dětí, aktuální situaci)

6:30	MŠ se otevírá a děti se scházejí ve třídách dle aktuálního rozvrhu zveřejněného na nástěnkách tříd, spontánní a hravé aktivity
7:00 - 7:30	děti se rozcházejí do svých tříd
7:30 – 8:15	spontánní a hravé aktivity (dle vlastní volby a zájmu se zapojují do řízených činností nabídnutých učitelkou), individuální nebo skupinové hry a činnosti, pohybové aktivity, hygiena
8:15 – 9:15	postupná svačina <ul style="list-style-type: none"> - děti mohou svačit podle toho, jak si hrají a jak mají vlastní potřebu jídla - ve třídě Včelky a Motýlci si mohou děti samy mazat pečivo
9:15 – 9:45	ranní cvičení, relaxační cvičení, jóga, řízené a spontánní činnosti směřující k naplňování cílů ŠVP a TVP (společné, skupinové, individuální)
9:45 – 10:00	hygiena, sebeobsluha, příprava na pobyt venku

10:00 – 12:00	pobyt venku, pokud je hezké počasí, chodíme ven dříve
11:45 – 12:30	hygiena, oběd, hygiena - ve třídách předškoláků si děti polévku nalévají samy
12:30 – 13:00	odpočinek dětí, čtení pohádek
13:00 – 14:00	odpočinek, popř. klidné volné aktivity (především ve třídách předškolních dětí, ale v případě potřeby dětí i na ostatních třídách) - děti s menší potřebou spánku vstávají a věnují se klidným činnostem tak, aby nevzbudily ostatní děti
14:00 – 14:30	děti postupně vstávají a mohou průběžně svačit, hygiena
14:30 – 16:45	spontánní hry a aktivity, nabídnuté činnosti dle zájmu dětí, dokončování činností a aktivit z dopoledne, pohybové aktivity, pobyt na školní zahradě, postupné ukončování provozu tříd a převádění dětí na třídu, kde je provoz až do 16:45

Záměry:

- ponechat jednotlivým třídám volnost v organizaci chodu třídy dle věkového složení dětí a podmínek tříd s respektováním času na jídlo a pobyt venku

3.5 Řízení školy

- organizační řád, vnitřní směrnice a náplně práce vymezují jasná pravidla, povinnosti, kompetence a zodpovědnost zaměstnanců školy
- ředitelka školy klade důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí důvěry a otevřenosti, nechává kolegům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor
- je vytvořen vnitřní informační systém (porady, operativní porady, oběžníky, emailové zprávy, nástěnky) i vnější informační systém (webové stránky, facebook, měsíčník města Obzor)
- pedagogové se podílí na rozhodování o závažných otázkách týkajících se školy, tvorbě a evaluaci školního vzdělávacího programu, ředitelka konzultuje s učitelkami doplňování materiálního vybavení a pomůcek

- ředitelka školy kontroluje a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, provádí hospitační činnost na základě Plánu hospitační a kontrolní činnosti, uskutečňuje náhodné vhledy do tříd
- pedagogické porady se konají jednou za dva měsíce (v případě potřeby častěji), operativní porady se konají v pondělí po ukončení ranní směny dle aktuální potřeby
- kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, opírají se o evaluaci jednotlivých tříd, z evaluace jsou vyvozovány záměry pro další práci a zlepšení
- ředitelka školy spolupracuje se zřizovatelem, orgány státní správy a samosprávy, odborníky školských poradenských zařízení a dalšími organizacemi a partnery viz podkapitola 4.6
- rodiče mají možnost podílet se připomínkami a náměty k práci školy, školnímu vzdělávacímu programu, učitelky jsou vybízeny ke spolupráci s rodiči na základě partnerství, důvěry a porozumění

Záměry:

- využívat zpětné vazby spolupracovníků k zamyšlení nad vlastní prací
- pracovat na vzájemné podpoře a spolupráci v rámci celé MŠ
- usilovat o dobré klima v MŠ, společně pracovat na společném cíli (spokojené děti, spokojení rodiče)
- na základě kontrolní a evaluační činnosti spravedlivě ohodnocovat práci
- podporovat a oceňovat pedagogy, kteří přispívají k propagaci a budování dobrého jména školy (články do tisku, příspěvky na webové stránky školy, výzdoba školy, prezentace dětských prací na veřejnosti, tvorba pozvánek, vedení pěveckého sboru, IT vzdělávání ...)
- svěřovat pedagogům ve větší míře společné úkoly, rozšířit kompetence
- vést pedagogy ke spolupráci na jednom projektu, vlastní zodpovědnosti za plnění svěřených kompetencí včetně samostatné kontroly a informování ředitelky školy o jejich splnění

- pro zvýšení kvality pedagogické i nepedagogické práce pokračovat ve vedení řízených osobnostních pohovorů zaměstnanců s ředitelkou školy (pracovní, odborný i osobnostní růst)

3.6 Personální podmínky

- všichni pedagogové, kteří v MŠ pracují, mají předepsanou odbornou kvalifikaci
- pedagogové mají rozděleny kompetence a za stanovené činnosti nesou odpovědnost
- jsou vytvořena společná, jasně vymezená pravidla, podle kterých se pedagogický tým řídí
- ředitelka školy sleduje růst profesních kompetencí, vytváří pedagogům prostor pro seberealizaci a využití těchto kompetencí
- ředitelka školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pedagogů, pedagogové přistupují k sebevzdělávání aktivně (semináře DVPP, samostudium, odborná literatura)
- pracovní doba učitelek je organizována takovým způsobem, aby byla při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče dle možností MŠ
- pedagogové se při přímé pedagogické činnosti překrývají každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodiny
- kolektiv školy je stabilní, pracovní smlouvy jsou uzavřeny na dobu neurčitou - s výjimkou asistenta pedagoga
- zaměstnanci školy se chovají, jednájí a pracují profesionálním způsobem
- logopedie a vyšetření školní zralosti je zajišťováno ve spolupráci s Dyscentrem Strakonice

Záměry:

- průběžně doplňovat pedagogickou knihovnu o nové pedagogické a metodické materiály
- respektovat společná pravidla pedagogického sboru, upozorňovat na jejich nedodržení, hledat příčiny při jejich porušení
- podporovat DVPP s ohledem na potřeby školy i osobní růst pedagogů, hledat rezervy u jednotlivých zaměstnanců i na základě sebehodnocení

- pro zvýšení kvality pedagogické i nepedagogické práce pokračovat v řízených osobnostních pohovorech s ředitelkou školy (pracovní, odborný i osobnostní růst)

3.7 Spoluúčast rodičů

- rodiče jsou důležitými partnery mateřské školy, cíleně rozvíjíme dobrou vzájemnou spolupráci, která je založena na vzájemném respektu, důvěře, otevřenosti a partnerství
- učitelky respektují výchovné zaměření rodiny, chrání její soukromí, zachovávají diskrétnost, sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí
- rodiče mohou vstupovat do třídy v adaptačním období a také při opětovné adaptaci, např. po nemoci dítěte
- rodiče se mohou zapojit se do plánovaných činností a aktivit ve třídě, přicházet s vlastními iniciativami, pokud jsou v souladu s cíli ŠVP a TVP
- učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte, individuálních pokrocích v rozvoji i učení, dávají rodičům kontakty a informace k vyhledání případné odborné pomoci
- snažíme se, aby byli rodiče pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje
  - zápis do MŠ - nabízíme rodičům informační brožuru o škole
  - schůzky rodičů – seznámení se školním řádem, pravidly provozu MŠ, objasnění vzdělávací nabídky a aktivit školy, nabídka ke spolupráci v různých oblastech týkajících se záležitostí školy
  - fotografie ze života školy, ze společných setkání a akcí - aktuálně jsou vkládány na webové stránky školy, facebook a jsou prezentovány na chodbách a v šatnách dětí
  - veškeré informace o aktuálním dění v MŠ mají rodiče k dispozici v šatně dětí na informačních nástěnkách (organizační informace, týdenní programy, blížící se aktivity, výkresy a výrobky dětí
  - rodiče mohou sledovat informace na webových stránkách školy a facebooku, které pravidelně aktualizujeme

- rodiče se mohou aktivně podílet na dění MŠ, mohou se vyjadřovat k plánování i všemu dění v MŠ, dávat připomínky i náměty pro další činnost školy, jejich podněty a názory jsou respektovány
- MŠ nabízí rodičům poradenský servis – např. v oblasti logopedie, vzdělávacích problémů, připravenosti dítěte do ZŠ, předávání kontaktů na poradenská zařízení apod.
- vítána je spolupráce při výzdobě školy, pomoc při organizaci různých akcí školy - podzimní párty, tvořivé dílny, společné oslavy tradičních lidových svátků (popř. některé i zorganizovat)
- významná je i pomoc rodičů při sponzorování a oslovování dalších sponzorů naší MŠ

Záměry:

- promyšleně motivovat a zapojovat rodiče do dění ve třídě
- Vysvětlovat rodičům potřebu včasného příchodu dětí do MŠ (účast dítěte na společných volných hrách, která přispívá k socializaci) a neprodlužování odpoledního pobytu nejmenších dětí v MŠ s ohledem na psychickou stránku dítěte
- snažit se citlivě působit na rodiče, kteří projevují malý zájem o aktivity školy, snaží se přenechat odpovědnost za své dítě na učitelce/učiteli

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP stanovuje zákon č. 561/2004 Sb. (§ 16 školského zákona), ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se SVP pedagogové jejich naplňování přizpůsobují tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem a současně vytváří optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k jeho učení, ke komunikaci s ostatními a pomáhají mu, aby dosáhl co největší samostatnosti. Při vzdělávání dětí, které vykazují známky nadání, stimuluji učitelky děti tak, aby se tato nadání mohla projevit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání dítěte se SVP a dětí nadaných v mateřské škole pedagogové postupují podle ŠVP, s ohledem na individuální vzdělávací potřeby, nadání a možnosti dětí,

a do vzdělávacích strategií zahrnují konkrétnímu dítěti přiznaná podpůrná opatření. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu PLPP nebo IVP dle doporučení poradenského zařízení.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení a velmi úzce spolupracuje s rodinou těchto dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí se SVP, které mají přiznaná podpůrná opatření, zabezpečujeme:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídajících individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga

3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V MŠ je zřízena samostatná třída pro děti od dvou do tří let, která je naplňována do maximálního počtu 15 dětí. Dále mohou být dvouleté děti umísťovány do tříd Berušky a Zajíčci, které jsou určeny pro věkově mladší děti, v tomto případě jsou dodržena pravidla dle vyhlášky 14/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.9.1 Věcné podmínky vzdělávání

- Samostatná třída Ptáčci i třídy Berušek a Zajíčků, kam mohou být 2-3leté děti také umísťovány, jsou vybaveny hračkami a pomůckami pro dvouleté děti

- Třída Ptáčků je vybavena jak otevřenými poličkami, kde si děti mohou půjčovat bezpečné hračky, knihy, kreslicí materiál, tak i zavřenými skříňkami, čímž je zajištěna jednak bezpečnost dětí a také poskytování přiměřeného množství podnětů. Ve třídách Berušek a Zajíčků je zajištěna bezpečnost dětí ukládáním pro ně nebezpečných hraček a předmětů mimo dosah těchto dětí. Ve všech třídách jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla třídy pro půjčování hraček a pomůcek.
- Prostředí třídy umožňuje dostatečný prostor pro volný pohyb dětí a jejich hru, je vybaveno zařízením, které umožňuje variabilní úpravu prostoru, je přiměřeně podnětné.
- Pedagogové zodpovídají za využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení na ŠZ.

Záměry vedoucí ke zlepšení podmínek:

- dovybavit třídy Ptáčků, Zajíčků a Berušek podnětnými a bezpečnými hračkami a didaktickými pomůckami vhodnými pro děti 2-3leté
- dovybavit třídu Ptáčků dostatečně velkou pohovkou umožňující průběžný odpočinek dětí

3.9.2 Hygienické

- Třídy jsou vybaveny dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- V šatnách dětí je dostatečně velký úložný prostor na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Záměry vedoucí ke zlepšení podmínek:

- Dovybavit třídy podložkami do postýlek

3.9.3 Životospráva, stravování

- Denní režim je ve třídách s 2-3letými dětmi upraven tak, aby byla uspokojena potřeba individuální aktivity, odpočinku dětí i možnosti realizace společných činností, kterých se dítě může a nemusí účastnit.
- Je zajištěn dostatečný čas pro spánek 12:00 – 14:00.
- Dvouleté děti jsou zařazovány do skupiny strážníků od 3 do 6 let.

- Čas stravování je stanoven pro svačinu na 8:15 - 9:00, oběd 11:30 – 12:00, odpolední svačina 14:15 – 14:30.
- Pobyt venku je přizpůsobován kromě počasí také aktuální situaci ve třídě (adaptační problémy, častější potřeba použít WC, problémy spojené se střídáním prostředí ...).

3.9.4 Psychosociální

- Dětem je umožňován individuální adaptační režim s možností pobytu rodičů ve třídě po dobu pro dítě přínosnou.
- Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty je dětem umožněno přinášet do třídy hračky, ke kterým mají citový vztah.
- Pedagogové maximálně spolupracují s rodinou dítěte, podněcují pozitivní vztahy.
- Je zajištěn pravidelný denní režim, využíváme rituálů, často se opakujících činností, her.
- Dětem je poskytováno maximum individuální péče podle potřeb konkrétního dítěte.
- Děti jsou postupně seznamovány s jednoduchými a srozumitelnými pravidly, která jsou schopny chápat a dodržovat.
- Pedagogové každé jednotlivé dítě pozitivně přijímají, uplatňují laskavě důsledný přístup.
- Provoz třídy Ptáčků je omezen na dobu od 7:00 – 15:00.

Záměry vedoucí ke zlepšení podmínek:

- Poskytovat rodičům pedagogickou pomoc a objasňovat proč není vhodný příliš dlouhý pobyt dítěte v MŠ a přecházení na jinou třídu, kde je konečná směna (snadná unavitelnost dětí, cizí prostředí, neznámé učitelky, jiné děti...).

3.9.5 Personální

- Ve třídě pracují celkem tři učitelky, všechny mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pracovní doba učitelek je stanovena s ohledem na organizačně náročné části dne a sníženému pracovnímu úvazku učitelek.

Záměry vedoucí ke zlepšení podmínek:

- Doporučení DVPP učitelkám pracujícím s dětmi 2-3letými.

3.9.6 Spolupráce se zákonnými zástupci

- Pedagogové maximálně spolupracují s rodinou dítěte, podněcují a budují pozitivní vztahy.
- Pedagogové konzultují s rodiči problémy dítěte, snaží se provázet režim v MŠ s režimem v rodině a zajistit tak dětem co nejsnazší adaptaci na prostředí MŠ.

3.9.7 Bezpečnostní podmínky

- Počty dětí ve třídách – Do samostatné třídy pro děti od 2 do 3 let – Ptáčci je přijímáno s ohledem na bezpečnost maximálně 15 dětí. Ve třídě Berušky a Zajíčci je v případě přijetí dětí dvouletých přijato maximálně 24 dětí, aby ne jednoho učitele MŠ připadalo v době pobytu mimo MŠ maximálně 12 dětí. Za každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě podle odstavce 3 snižuje o 2 děti. Postupem podle věty první lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.
- Podmínky požární bezpečnosti
  - Činnost se zvýšeným požárním nebezpečím
  - Je zpracována dokumentace požární ochrany

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše mateřská škola je pětitřídní s celodenním provozem od 6:30 do 16:45 hodin. Složení tříd je organizováno tak, že v jedné třídě umisťujeme děti od 2 do 3 let věku, ve dvou přízemních třídách pak děti od 3 (2) do 4-5 let věku a ve dvou třídách v prvním patře jsou děti předškolní, tyto třídy jsou doplňovány dětmi 4-5letými. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd zohledňujeme přání rodičů a sourozenecké vazby, pokud je to z hlediska potřeb dětí a volného místa ve třídách možné.

Třídy jsou naplňovány do počtu 24 dětí, maximálně 28 dětí podle zřizovatelem povolené výjimky z počtu dětí. Třída pro nejmenší děti má kapacitu 15 dětí.

Ráno, při příchodu do MŠ se děti schází od 6:30 do 7:00 hodin ve třídách podle aktuálního rozpisu začátečních směn, odkud odvádí učitelky děti do své třídy. Ukončování provozu MŠ je pozvolné, učitelky ze tříd, na kterých končí provoz, odvádí děti do třídy, kde je zajišťována konečná směna (dle rozpisu konečných směn).

Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. Adaptační doba je individuální a přítomnost rodičů ve třídě se odvíjí od podle potřeb dítěte, také však s ohledem na potřeby všech ostatních dětí ve třídě.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby se každý den na každé třídě překrývali minimálně v délce dvě a půl hodiny v době nejnáročnějších částí dne, tedy v době řízené činnosti, při přípravě dětí na pobyt venku, při pobytu venku a dále v době oběda.

Vzhledem k tomu, že všem našim dětem nabízíme kvalitní péči a děti jsou harmonicky rozvíjeny po celý den ve všech vzdělávacích oblastech – viz ŠVP, není nutné pro ně nadstandardně organizovat zájmové kroužky v MŠ. Nadstandardně nabízíme aktivity organizované spolupracujícími organizacemi (plavecká škola, MAS Pošumaví) a také nadstandardní aktivity dle zájmu a nadání dětí. Nabídka však nesmí být jednostranná, aby neomezila pestrost a šířila obvyklé vzdělávací nabídky.

4.1 Charakteristika tříd

Jednotlivé třídy jsou velmi pěkné, prostorné, světlé, účelně vybavené, tvoří je prostor třídy a herny, která je odpoledne využívána k odpočinku dětí. Třídy jsou dále děleny na hrací koutky, prostor pro pracovní činnosti dětí, část třídy je ponechána pro volné pohybové a tvořivé činnosti na koberecích. Herna je využívána k volné hře a řízeným činnostem. Každá třída má své sociální zázemí jak pro děti, tak pro zaměstnance. Ke společným celoškolním aktivitám využíváme tělocvičnu.

Berušky

Třída pro děti ve věku od 3(2) do 4 let je naplňována do 24 dětí (výjimečně může být naplněna do počtu 28 dětí). Pracují zde dvě kvalifikované učitelky na celý úvazek. Učitelky pravidelně zařazují cvičení s prvky dětské jógy, činnosti s prvky muzikoterapie a arteterapie. Podnikají vycházky do přírody s prostorem pro bezpečný pohyb a hry. Seznamují děti s ekologií a ochranou přírody. Vedou děti k samostatnosti, zdravému sebevědomí, posilování prosociálního chování. Vzorem vlastního chování a přístupem dětem vytváří pocit jistoty a bezpečí.

Zajíčci

Třída pro děti ve věku od 3(2) do 4 let je naplňována do 24 dětí (výjimečně může být naplněna do počtu 28 dětí). Pracují zde dvě kvalifikované učitelky na celý úvazek (zástupkyně ředitelky má snížený počet hodin přímé práce u dětí). V této třídě se

pedagogové snaží o všestranný rozvoj dětských schopností a dovedností, o vytvoření příjemného a pohodového prostředí, podporu kamarádství, ochotu si pomáhat a spolupracovat, vzájemně se respektovat, prožívat svoji identitu, být empatičtí. Denní řád je pružný, střídají se řízené i spontánní činnosti, relaxace. Jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, vždy s ohledem na možnosti, schopnosti, vědomosti a dovednosti jednotlivých dětí. Je kladen důraz na individuální potřeby dětí. Děti mají dostatek času na spontánní hru, aktivity jsou přiměřené, častěji se střídají, jsou

využívány centra aktivit. Klade se důraz na osobnostní a sociální rozvoj dítěte, laskavé a vstřícné chování vůči vrstevníkům, vzájemnou úctu a sebeúctu. Mezi metodami a formami práce převládá především hra a činnostní učení, situační učení, učení nápodobou, kooperativní učení. Slovní metody jsou vhodně spojovány s praktickými činnostmi. Dodržují se obecné zásady přiměřenost, návaznost, jednotnost a důslednost. Jednotné působení a důsledné dodržování pravidel společného soužití vede k předcházení nežádoucího chování. V rámci environmentálního vzdělávání jsou děti vedeny k péči o své zdraví, k zdravému životnímu stylu, k ochraně životního prostředí, rozvoji citového vztahu k přírodě, navštěvují přírodovědnou stanici, experimentují. Jsou zařazovány logopedické chvílky, motorika mluvidel, jednoduché artikulační cvičení. Je rozvíjena předčtenářská a předmatematická gramotnost, pravidelně zařazovány pohybové chvílky, prvky jógy, hudebně pohybové činnosti.

Včelky

Třída pro děti ve věku od 4 do 6 (7) let je naplňována do 24 dětí (výjimečně může být naplněna do počtu 28 dětí). Pracují zde dvě kvalifikované učitelky na celý úvazek.

Tato třída preferuje kromě činností daných školním vzdělávacím programem hudební činnosti, pro které je vybavena pianem a dětskými hudebními nástroji. Hudby se využívá hojně i pro hudebně pohybové chvíle a v práci s nadanými dětmi v pěveckém kroužku, který prezentuje MŠ na veřejnosti. Rovněž je využíváno prvků muzikoterapie, dětského aerobiku, tvořivé dramatiky a prvků jógy. Jsou zařazovány denní logopedické chvílky za pomoci jednoduchých artikulačních cvičení. V pedagogickém působení jsou používány metody prožitkového, kooperativního, situačního a sociálního učení. Další preferované činnosti jsou výtvarné a pracovní. Důraz je kladen také na rozvoj předčtenářských a předmatematických dovedností. Pedagogové spolupracují se ZŠ, připravují děti na školní docházku.

Motýlci

Třída pro děti ve věku od 4 do 6 (7) let je naplňována do 24 dětí (výjimečně může být naplněna do počtu 28 dětí). Pracuje zde pan učitel a paní učitelka na celý úvazek, oba pedagogové jsou kvalifikovaní.

Pedagogové preferují rozvoj všech vzdělávací oblastí rovnoměrně.

Uplatňují práci ve skupinách, na stanovištích, kde mají děti možnost zapojit se do činností nejen dle věku, ale i svého zájmu, schopností, možností a potřeb. Vedou tak děti k rozvoji dominantní inteligence. Důraz kladou na dodržování pravidel soužití v MŠ – mravní návyky, sebeobsluha, vztahy v kolektivu, předcházení nežádoucímu nebo nebezpečnému chování. Neméně důležitý je zde rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Pedagogové využívají a vedou děti k poznávání digitálních technologií (interaktivní tabule, tablety), preferují učení formou projektů i ve 3D. Je dbáno na vyváženost řízené a spontánní činnosti s možností odpočinku, relaxace – ať za společného protažení při cvičení s použitím prvků jógy, při pobytu v přírodě nebo individuálně v relaxačním koutku ve třídě. Nezapomínají ani na uvolňování ruky, procvičování jemné motoriky při cílených činnostech. Další důležitou oblastí je environmentální vzdělávání a třídění odpadu, protože téměř ze všeho se dá něco pěkného vyrobit. Dětem dávají prostor v kreativní tvorbě a v hudební a pohybové rovině – s úsměvem na tváři a písní na rtech se lépe cvičí i tvoří. Spolupracují s ostatními partnery ve městě, využívají jejich aktuálních nabídek a dětem v posledním ročníku předškolního vzdělávání umožňují pozvolné poznávání prostředí ZŠ.

Ptáčci

Třída s kapacitou 15 míst a je specifická tím, že zajišťuje vzdělávání pro děti 2-3leté. Vzhledem k věkovému složení třídy je vybavení i program dne zcela přizpůsoben individuálním potřebám dětí, jejich aktuálním možnostem a schopnostem. Jsou také voleny jiné metody a formy práce, především hra a činnostní učení. Aktivity jsou krátké, střídají se a jsou prokládány pohybem. Ve třídě Ptáčci nezáleží na viditelném výsledku aktivity, ale na pocitech, které dítě zažívá, na radosti ze hry a aktivity, na pocitu bezpečí, klidu a jistoty. Pracují zde tři kvalifikované učitelky, dvě učitelky mají zkrácený úvazek, paní ředitelka má snížený počet hodin přímé práce.

Dbá se zde na pozvolnou adaptaci dětí, naplňování základních potřeb dětí a úzkou spolupráci s rodinou. K pobytu venku je využívána především školní zahrada a blízké okolí školy, aby byla zajištěna bezpečnost dětí. Učitelky poskytují dětem pestrou paletu činností zaměřenou na celkový rozvoj dítěte a utváření základů budoucích kompetencí. Při své práci se zaměřují na podporu zdraví a zdravý životní styl, a to v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dětí, protože dobrá komunikace a spolupráce mezi učitelkami a rodinou je klíčem ke spokojenosti dětí.

4.2 Povinné předškolní vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky je předškolní vzdělávání povinné. Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu (viz Školní řád). Faktickou „výjimku“ z povinností předškolního vzdělávání mají děti, které předčasně nastoupí k plnění povinné školní docházky. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu (spádová mateřská škola). Zákonný zástupce však může zvolit pro dítě i jinou mateřskou školu, nebo jiný způsob povinného předškolního vzdělávání, ředitelka školy pak tuto skutečnost oznamuje řediteli spádové mateřské školy (viz Školní řád).

4.3 Zápis k předškolnímu vzdělávání

Zápis k předškolnímu vzdělávání se bude konat v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je na internetových stránkách školy, na nástěnkách i na vchodových dveřích MŠ. Nově je období zápisu stanoveno školským zákonem (§ 34 odstavec 2) tak, aby navazovalo na nově stanovené období zápisu k základnímu vzdělávání (1. dubna – 30. dubna), a aby v případě odkladu školní docházky mohl zákonný zástupce realizovat zápis dítěte k předškolnímu vzdělávání.

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Dle školského zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

4.4.1 Podmínky a kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti s trvalým pobytem na území Horažďovic a částí města Horažďovice, dále z obcí, které mají s Městem Horažďovice uzavřenou Smlouvu o zajištění předškolního vzdělávání (Malý Bor, Mečichov, Velký Bor, Velké Hydčice, Hejná).

V souladu s ustanovením § 34 odst. 4 školského zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, budou přednostně přijaty děti:

- I. v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, pro které je předškolní vzdělávání povinné
- II. které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku
- III. které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku
- IV. při volné kapacitě po umístění dětí dle bodu I-III bude ředitelka MŠ vycházet při přijímání dětí do MŠ z kritérií stanovených pro příslušný školní rok

Zodpovědnost za zpracování a zveřejnění kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro daný školní rok má ředitelka školy.

4.5 Pravidla individuálního vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné může pro dítě v odůvodněných případech zvolit individuální vzdělávání (§ 34b školského zákona). Pokud bude dítě individuálně vzděláváno převážnou část roku, je zákonný zástupce povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce MŠ nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze zvolit individuální vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání doručeno ředitelce školy.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- a) Jméno, popř. jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- b) Uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- c) Důvody pro individuální vzdělávání dítěte

- Ředitelka MŠ doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z RVP PV. Mateřská škola následně ověřuje úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a doporučuje zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Způsob a termíny ověřování stanovuje Školní řád. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.
- Ředitelka MŠ ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření ani v náhradním termínu
- Odvolání proti rozhodnutí ředitelky MŠ o ukončení individuálního vzdělávání nemá odkladný účinek
- Po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat
- Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou kompenzačních pomůcek

4.6 Spolupráce s institucemi

Snažíme se maximálně využít spolupráci s městskými institucemi, ale také zařazujeme spolupráci s jinými organizacemi mimo Horažďovice, která je pro MŠ přínosná. Tradicí je spolupráce s níže uvedenými partnery:

- Aqvapark Horažďovice
- BESIP
- Policie ČR
- Dům dětí a mládeže Horažďovice
- Dyscentrum Strakonice
- Požární stanice Horažďovice
- Křesťanská MŠ Duha Horažďovice
- Kulturní dům Horažďovice
- Loutkové divadlo Tyjáter Horažďovice
- MAS Pošumaví
- Městská knihovna Horažďovice
- Městské muzeum Horažďovice

- ❑ Městský úřad Horažďovice
- ❑ Oblastní charita Horažďovice
- ❑ Prima Vizus
- ❑ Středisko environmentální výchovy Kašperské Hory
- ❑ Střední škola Horažďovice
- ❑ Základní umělecká škola Horažďovice
- ❑ Základní škola Komenského
- ❑ Základní škola Blatenská

4.7 Plán výchovných aktivit, akcí a představení

Akce a aktivity MŠ, třídní aktivity dle aktuální nabídky

- Divadelní představení
- Přírodovědná stanice Horažďovice - přírodovědné programy pro děti, péče o zvířátka
- Návštěvy keramické dílny v domě dětí
- Požární stanice Horažďovice - preventivně výchovná činnost, prohlídka hasičské výstroje
- Přednášky odborníků (psycholog, dětský lékař....)
- Návštěva Environmentálního centra v Kašperských Horách
- Zahradnictví Dendromeda a Vesna Horažďovice - exkurze
- Střední škola Horažďovice - exkurze
- Vzdělávací programy a jiné aktivity (koncerty, canisterapie, návštěva sokolníků, ukázka hudebních nástrojů...)
- Individuální účast rodičů na různých aktivitách organizovaných s dětmi ve třídách

ZÁŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adaptace dětí s možností účasti rodičů ve třídě MŠ ▪ Podzimní párty na školní zahradě ▪ Střední škola Horažďovice – exkurze
ŘÍJEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oslava Posvícení (připomenutí tradic, zdobení hnětýnek) ▪ Interaktivní dílna v muzeu ▪ Podzimní tvořivé dílny jednotlivých tříd ▪ Návštěva farmy v Krutěnicích, Velenovech popř. jiný výlet za zvířátky
LISTOPAD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozorování přírody, sběr podzimních plodů a přírodnin k dalšímu využití
PROSINEC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mikulášská nadílka v MŠ ▪ Vánoční besídka pro rodiče ▪ Umístění krmítek pro ptáčky na školní zahradu
LEDEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návštěva předškoláků v 1. třídách ZŠ ▪ Přednáška pro rodiče k přípravě dětí do ZŠ – Dyscentrum Strakonice ▪ Spoluúčast při Tříkrálové charitativní sbírce ▪ Realizace zimních sportů na sněhu
ÚNOR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oslava Masopustu v MŠ (výroba masek, tanec při hudbě v maskách, zábavné dopoledne v duchu Masopustu...) ▪ Základní umělecká škola Horažďovice - seznámení s hudebními nástroji ▪ Seznamování s řemesly (tvořivá činnost v duchu různých řemesel, exkurze na různých pracovištích dle nabídky rodičů, návštěva rodičů ochotných seznámit děti s vlastním zaměstnáním...)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dyscentrum Strakonice - depistáž předškolní dětí, přednáška pro rodiče o školní zralosti a přípravě dítěte na školu ▪ ▪ Preventivní screeningové vyšetření zraku předškolních dětí
BŘEZEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návštěva místní knihovny – Měsíc knihy
DUBEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oslava Velikonoc – zdobení a výstavka kraslic, připomenutí tradičních zvyků ▪ BESIP a Policie ČR - bezpečnostně dopravní akce pro děti na dopravním hřišti u MŠ, seznámení s bezpečnostními pravidly a chováním dětí v nebezpečných situacích ▪ Rej čarodějnic, stavění májky ▪ Jarní tvořivá dílna pro rodiče
KVĚTEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zápis dětí do MŠ ▪ Požární stanice Horažďovice - preventivně výchovná činnost, prohlídka hasičské výstroje ▪ Plavání předškoláků ▪ Vystoupení pěveckého sboru v KD ke Dni matek ▪ Dům s pečovatelskou službou - vystoupení pěveckého sboru ke Dni matek ▪ Kroužek pro předškoláky "Těšíme se do školy" – ZŠ Blatenská ▪ Kroužek pro předškoláky "Hurá do školy" – ZŠ Komenského
ČERVEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oslava dne dětí na školní zahradě ZŠ Komenského ▪ Základní umělecká škola Horažďovice - koncert pro děti ▪ Čtení pohádek před spaním babičkami ▪ Slavnostní pasování předškoláků na školáky ▪ Školní výlet

5 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program s názvem „ Barevné proměny Na Paloučku “ je zpracován na základě RVP PV a zohledňuje konkrétní podmínky naší mateřské školy. Učitelky při vzdělávání zohledňují individualitu dětí a vychází z Maslowovy pyramidy potřeb.

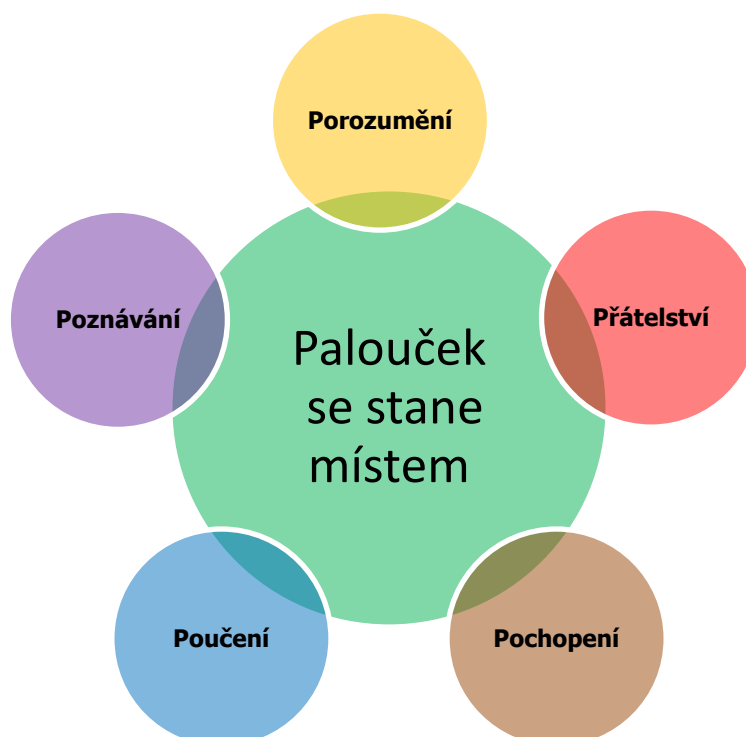
Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z analýzy evaluace tříd, autoevaluace školy, Scio dotazníků pro rodiče a pedagogy, SWOT analýzy, absolvovaných školení, brainstormingu k tématu ŠVP.

ŠVP je materiálem otevřeným, což znamená, že přijímáme nové podněty od dětí i rodičů a na základě evaluace bude docházet k jeho inovacím.

5.1 Vize, filozofie MŠ

Vize MŠ

Chceme, aby naše mateřská škola byla místem bezpečí, jistoty, vzájemného porozumění, pozitivních mezilidských a partnerských vztahů, kde se každému dítěti dostane ocenění, podpory, péče a stimulace v míře, kterou individuálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje.

Filozofie

Filozofií naší MŠ je vychovávat samostatné a zdravě sebevědomé děti s ohledem na jejich individuální rozvojové možnosti. Jdeme cestou přirozeného vzdělávání v úzké vazbě na rodinu, s respektováním přirozeného běhu života, přírodních zákonitostí, udržováním tradic, svátků a využíváním aktuálních situací k učení dětí. Snažíme se pracovat s dětmi v klidu, pohodě a vytvářet u nich základy celoživotního vzdělávání nenásilnou a hravou formou. Vedeme děti k umění v dnešním uspěchaném světě na chvíli zastavit, prožívat drobné denní radosti, tyto radosti vnímat, uvědomit si je a vychutnat. Chceme umožnit dětem prožít spokojené dětství.

5.2 Mise – poslání, na co se zaměřujeme

Záměrem našeho vzdělávacího programu je celkový rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality, jeho vzdělávacího potenciálu s citovým postojem vůči ostatním lidem, světu kolem nás, člověku a jeho práci, rodině, přírodě, vlastnímu zdraví, historii a tradicím.

Chceme být školou otevřenou (dětem, lidem, názorům...), ve které se budou cítit dobře nejen děti, ale i zaměstnanci a to vše následně povede k naplnění společných cílů a ke spokojenosti rodičů.

5.2.1 Naše priority:

„Otevřenost, všestranný rozvoj, týmová práce, demokratické myšlení.“

- Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné a spokojené. Rozvíjíme osobnost dítěte s ohledem na jeho individualitu na základě jeho možností, schopností, potřeb, zájmů a prožitků a to jak po stránce tělesné, tak i psychické, sociální a duševní.
- Vedeme děti k rozvíjení potřebných dovedností, poznatků, poznávání hodnot, samostatnosti a zdravým životním postojům. Vycházíme z rámcových cílů RVP PV:
  - Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
  - Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
  - Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- Cílem vzdělávání je a rozvoj klíčových kompetencí dětí tak, aby je dokázaly prakticky využít ve svém životě.
  - kompetence k učení
  - kompetence k řešení problémů
  - kompetence komunikativní
  - kompetence sociální a personální
  - kompetence činnostní a občanské
- Vedeme děti k zdravému životnímu stylu a uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání za aktivní spolupráce s jejich rodiči.
- MŠ je otevřena inkluzivnímu vzdělávání.
- Učitelka je dětem průvodcem, poradcem, partnerem - nepředává dětem hotové informace, nemanipuluje s nimi a jejich názory, ale učí děti chtít se učit, mít aktivní zájem objevovat, docházet samostatně ke vzdělávacím cílům a najít odvahu ukázat, co všechno už dítě samo umí, zvládne, dokáže.
- Snažíme se o maximální informovanost rodičů (nástěnky, webové stránky, facebook, nabídka konzultací s předáváním informací o dětech...) a o jejich aktivní spoluúčast, spolupráci.

5.3 Dlouhodobé cíle

- Vytvářet vstřícné a podnětné prostředí, v němž se dítě bude cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajistí možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.
- Vzdělávání stavět na přímých zážitcích dítěte, na prožitkovém učení a na podnětném a zajímavém prostředí.
- Využívat možností spontánního sociálního učení, situačního učení. Podporovat aktivní účast dětí.
- Poskytovat odborné vedení, aby čas dětí prožitý v MŠ byl pro ně radostí, příjemnou zkušeností a základem do života i vzdělávání.
- Klást důraz na funkci dětské skupiny a spolupráci mezi dětmi.

- Sladit potřebu svobody a potřebu řádu – stanovit si společně s dětmi jasná pravidla.
- Rozvíjet a podporovat děti nadané, doplnit pro ně nabídku činností o rozvíjející aktivity.
- Využívat přirozených dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytovat dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jejich vlastní plány.
- Akceptovat běžný život s jeho rituály (oslavy svátků, narozenin, dodržování lidových tradic a místních zvyků).
- Prohlubovat citové vazby k domovu a blízké přírodě.
- Dbát na vyváženost a provázanost spontánních a řízených činností, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.
- Vzdělávání uskutečňovat na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný a užitečný.
- Využívat projektů, které vychází z aktuálních situací, zájmu dětí a rozvíjí i obohacují integrované bloky
- Zaměřit se na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní a rozvoj elementárních matematických souvislostí.
- Zaměřit se na rozvoj komunikativních dovedností a logopedickou prevenci. Spolupracovat s Dyscentrem Strakonice.
- Nabízet formou aktivních činností seznamování s technickými dovednostmi a rozvíjet manuální zručnost dětí.
- Poskytovat pedagogickou diagnostiku, zejména u dětí s nerovnoměrným vývojem, akcelerovaným rozvojem některé oblasti s náznaky nadání. Sledovat vývoj dítěte, reagovat na změny ve vývoji, tyto změny zaznamenávat a v případě potřeby zpracovávat PLPP, popř. doporučit rodičům vyšetření dítěte ve ŠPZ.
- Důsledně provádět evaluaci na základě evaluačního plánu.
- Usilovat o rozvoj spolupráce s partnery školy a být aktivní součástí celkové kultury města.
- Ve spolupráci se zřizovatelem pokračovat v modernizaci školy.
- Neustále směřovat k dalšímu rozvoji kvality školy.

5.4 Metody a formy vzdělávání

Volba metod a forem vzdělávání závisí na volbě učitelek, které přihlíží k potřebám, věku a možnostem dětí ve třídě, k aktuální situaci, ke stanoveným cílům vzdělávání a mnoha dalším faktorům, které se ke vzdělávání váží. Důležité je zachovávat vyváženost spontánních a řízených aktivit, zařazování činností relaxačních a odpočinkových. Neméně důležité je nabízet dětem různé formy činností, ve kterých budou zastoupeny činnosti motorické, kognitivní i estetické.

5.4.1 Metody

- Hra (soubor metod stimulačních)
- Prožitkové učení
- Spontánní situační učení (využití náhle vzniklé situace k dosažení vzdělávacích cílů)
- (Pro)sociální učení (učení prostřednictvím druhých)
- Kooperativní učení (společné dosahování cíle, radost z úspěchu, akceptace ostatních)
- Kognitivní učení (vrozený styl poznávání, vnímání, mentálních schopností)
- Činnostní učení (praktické, manipulační...)
- Slovní (monologické, dialogické)
- Smyslové metody (záměrné zapojování jednoho nebo více smyslů)
- Dramatické metody
- Diagnostické

Při vzdělávání dětí upřednostňujeme prožitkové učení, jehož znaky jsou:

- Spontaneita – dítě chce něco dělat z vlastní vůle
- Objevnost – pronikání do reality, radost z poznání
- Komunikativnost – potřeba sdělovat prožitky, pokládat otázky
- Prostor pro vlastní aktivitu
- Konkrétní činnost – manipulace, experiment, hra
- Celostnost – účast všech smyslů a obou hemisfér

5.4.2 Organizační formy práce s dítětem

- Individuální (osobnostní) s jedním dítětem
- Skupinové (se skupinou dětí zvolenou učitelkou, nebo volně se přidávajících dětí, které zaujme probíhající činnost)
- Kooperativní
- Individualizované (vnímání potřeb jednotlivých dětí)
- Společné (frontální) se všemi dětmi ve třídě
- Distanční vzdělávání pro děti s povinným předškolním vzděláváním (v případě oprávněných důvodů) – je postupováno dle přílohy ŠVP PV č. 14

5.4.3 Prostředky a formy činností

Činnosti spontánní

- vychází z vnitřní motivace dítěte, individuální volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat

Činnosti řízené

- didakticky zaměřená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná
- je zde zastoupeno spontánní situační učení, situační učení i záměrné učení a počítáme s aktivní účastí dítěte

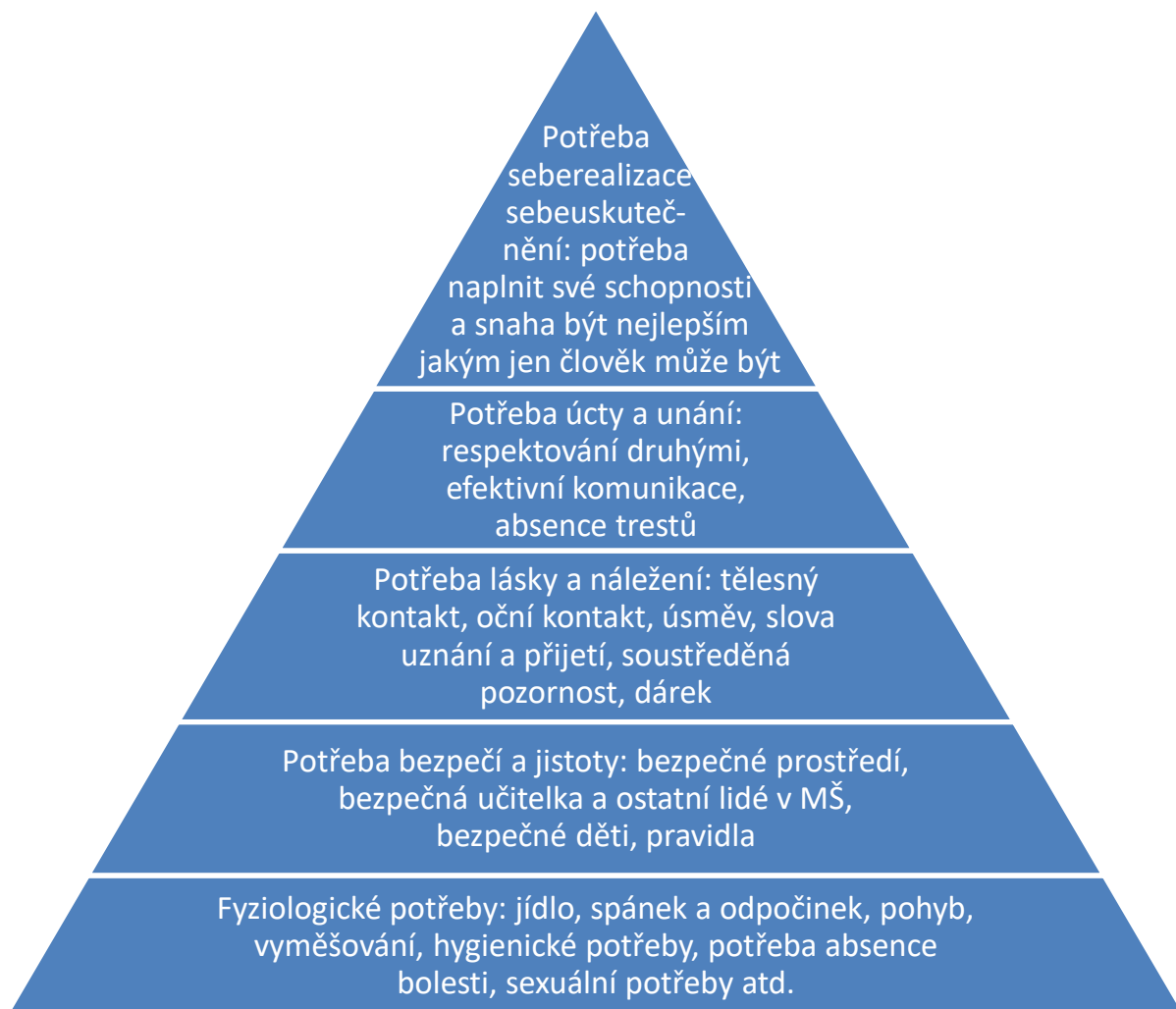
Spontánní a řízené činnosti musí být vyvážené, v poměru, který odpovídá potřebám a možnostem dětí.

- Hry
- Pohybové aktivity (spontánní, lokomoční, sezónní, hudebně-pohybové, turistické...)
- Praktické činnosti (manipulační, konstruktivní, grafické, pracovní, výtvarné, hudební...)
- Divadlo – dramatizace, krátké dramatické etudy, práce s maňáskem
- Didakticky cílená činnost
- Společné oslavy a slavnosti, rituály
- Společné akce s rodiči
- Pozorování
- Experimentování, pokusy
- Práce s různým materiálem a technikami
- Hra na dětské hudební nástroje

- Didaktická technika (audio a video přehrávače, počítač...)
- Vycházky, výlety, plánované akce (návštěva divadla, ZŠ, ZUŠ, městské knihovny, exkurze, třídní výlety, školní výlet...)

5.5 Potřeby dětí

Předškolní dítě je odkázáno ve svém vývoji na dospělé, kteří uspokojují jeho individuální potřeby. Podle teorie amerického psychologa Abrahama Maslowa vytvářejí lidské potřeby pětistupňovou pyramidu, ve které je každé patro vyhrazeno jedné oblasti potřeb. Pokud není naplněno patro spodní, tak podle Maslowa není možné naplnit žádné z vyšších pater. Učitelky při své práci zohledňují potřeby jednotlivých dětí a vychází z pyramidy potřeb rozpracované vzhledem k předškolnímu dítěti.

Obrázek 1: Pyramida potřeb

Převzato: Svobodová, Vzdělávání v mateřské škole, 2010

Potřeby jsou silně individualizovanou součástí osobnosti dítěte. Ve vzdělávacím procesu je proto nutné míru jejich naplňování individuálně posuzovat vzhledem k jednotlivým dětem na základě pedagogické diagnostiky.

5.6 Dílčí projekty MŠ

5.7 Pěvecký sbor Sluníčko

Pro děti s dispozicemi k hudbě a hudebně pohybovým činnostem organizuje MŠ pěvecký sbor Sluníčko. Pedagogové z předškolních tříd v rámci pedagogické diagnostiky zjistí, které děti mají hudební dispozice a po dohodě s rodiči těchto dětí je následně zařadí do pěveckého sboru. Sbor se pravidelně schází jedenkrát týdně, kdy se v rámci řízené činnosti děti věnují rozvoji hudebně pohybových dovedností.

Pěvecký sbor reprezentuje MŠ vystoupeními k různým příležitostem (vánoční koncert, návštěvy v domě s pečovatelskou službou, svátek matek, společné akce škol apod.). Tuto aktivitu vede paní učitelka Polerecká a paní učitelka Lešková.

Pracovní dílny pro rodiče a děti

Cílem těchto aktivit, které si samostatně organizují jednotlivé třídy u příležitosti nejrůznějších svátků, podle ročních období nebo sezónních příležitostí, je zapojení rodičů do života třídy a mateřské školy. Při společných výtvarných nebo pracovních aktivitách se tak upevňují přátelské vztahy mezi rodiči, dětmi a učitelkami. Pracovní dílny jsou příležitostí nejen vytvoření konkrétního výrobku, ale také možnost rodičů nahlédnout do života třídy a pro neformální rozhovor mezi rodiči dětí navzájem a učitelkami. Pracovní dílny probíhají na všech třídách minimálně dvakrát ročně.

Nadstandardní aktivity nad rámec ŠVP

Rodiče mohou pro své děti využít nadstandardní aktivitu „placeného kroužku“ – plavecký výcvik. Tohoto nadstandardu rodiče pro své děti využít mohou, ale nemusí. Dětem, které zůstávají v mateřské škole je zajištěn plnohodnotný program v souladu se ŠVP. Je zcela na rozhodnutí rodičů, zda dítě do „kroužku“ přihlásí, či nikoliv. Vzhledem k věku dětí jsou tyto aktivity nabízeny v dopoledních hodinách.

Plavecký výcvik pro předškolní děti

Výuka plavání je nadstandardní placenou aktivitou poskytovanou nad rámec školního vzdělávacího programu, jejíž realizaci zajišťuje Soukromá Plavecká škola paní Bláhové. Výcvik je uskutečňován v Aquaparku Horažďovice. Tato aktivita je nabídnuta dětem v posledním ročníku vzdělávání v MŠ a dětem s odkladem školní docházky. Plavecký výcvik probíhá v jarních měsících v průběhu 10 lekcí (březen - červen).

5.8 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané

„Každé dítě je jedinečná osobnost a zaslouží si naši lásku, péči a pozornost.“

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s

ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření jsou obecně definována jako nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola a jsou poskytována bezplatně (§ 16 školského zákona).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. **Podpůrná opatření prvního stupně** stanovuje mateřská škola i bez doporučení ŠPZ a samostatně zpracovává plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) na základě pedagogické diagnostiky. **Podpůrná opatření druhého až pátého stupně** lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Učitelky ve spolupráci se školním koordinátorem pro děti se SVP a na základě doporučení ŠPZ zpracovávají individuální vzdělávací plán (dále jen IVP).

5.8.1 Vzdělávání dětí nadaných

Za nadané dítě se považuje dítě, které vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech schopností rozumových, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních. Vzhledem k tomu, že děti v předškolním věku prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje je složité odlišit nadání od akcelerovaného vývoje v určité oblasti.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí ŠPZ ve spolupráci s MŠ. MŠ zajišťuje realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

5.8.2 Plán pedagogické podpory

Podpůrná opatření prvního stupně

- stanovuje mateřská škola (i bez doporučení ŠPZ) a samostatně zpracovává **plán pedagogické podpory (dále jen PLPP)** na základě pedagogické diagnostiky. S doporučením ŠPZ se PLPP zpracovává na základě pedagogické a speciálně pedagogické diagnostiky.
- Do prvního stupně řadíme děti, které ve školsky významných oblastech, dovednostech, znalostech, vědomostech a návycích dlouhodobě podávají podprůměrný výkon a děti s dočasným oslabením kognitivního vývoje (do 6 měsíců) z důvodů nepříznivých vnitřních faktorů (oslabení po delší nemoci/úrazu) a faktorů environmentálních (změna bydliště, změny v rodině).
- Opatření MŠ podporují dítě, z jehož pozorování vyplývá, že má drobné problémy

s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídáním činností apod.

- Znamenají minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání.
- Poskytují se dítěti, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení do kolektivu.
- Tato opatření nemají normovanou finanční náročnost.
- Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola PLPP, který zahrnuje
  - popis obtíží a speciálních potřeb dítěte
  - podpůrná opatření prvního stupně
  - stanovení cílů podpory
  - způsob vyhodnocování naplňování plánu
  - podpis osob, které plán vytvořily a které s ním byly seznámeny
- Plán pedagogické podpory se průběžně hodnotí a aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (minimálně 1 za měsíc). Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření, poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud nevedou, doporučí škola zákonnému zástupci využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.
- Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.
- S PLPP musí být seznámen zákonný zástupce dítěte a pedagogičtí pracovníci podílející se na provádění tohoto plánu.
- Pro účely poskytování poradenské pomoci ŠPZ zajistí mateřská škola bezodkladné předání PLPP - podle kterého se dítě vzdělává ŠPZ.
- Poradenskou pomoc ŠPZ může využít zákonný zástupce také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci.
- Neposkytne-li zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola i školské poradenské

zařízení podle § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

5.8.3 Individuální vzdělávací plán

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně podpory

- Jsou poskytována na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte. Vzdělávání podle IVP lze poskytovat pouze s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, který vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
- ŠPZ v doporučení stanoví dobu, po kterou je poskytování podpůrného opatření nezbytné (tato doba zpravidla nepřesáhne 2 roky).
- Škola poskytuje bezodkladně podpůrná opatření (nejpozději do 4 měsíců) po obdržení doporučení ŠPZ a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.
- Dle IVP se uskutečňuje i vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno a mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.
- IVP obsahuje
  - údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
  - identifikační údaje dítěte
  - údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte
  - údaje o úpravách obsahu vzdělávání dítěte
  - informace o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání
  - informace o úpravách metod a forem výuky
  - hodnocení dítěte
  - případnou úpravu výstupů vzdělávání dítěte
  - jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte
- IVP je zpracován nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela

doporučení ŠPZ a žádost zákonného zástupce dítěte.

- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte a hodnotí se 2 x ročně.
- Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy.
- Dokument se zpracovává ve spolupráci se ŠPZ a zákonným zástupcem.
- IVP podepisují všichni, kteří se na něm podíleli a byli s ním seznámeni (třídní učitelky, ředitelka, asistent pedagoga, zákonní zástupci dítěte, popřípadě jiní odborníci).

5.8.4 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se SVP a děti nadané

- Ředitelka školy – zodpovídá za zpracování a provádění PLPP a IVP pro děti se SVP a děti nadaných
- Koordinátor práce pro děti se SVP – spolupracuje s ředitelkou, třídními učitelkami, komunikuje s pracovníky ŠPZ, komunikuje s rodiči dětí, pomáhá se sestavením a kontroluje PLPP a IVP
  - Zodpovědná osoba Bc. Lenka Vlčková
- Třídní učitelky
  - zpracovávají PLPP na základě pedagogické diagnostiky, doporučení poradenského zařízení
  - Zpracovávají IVP na základě doporučení PZ
- Asistent pedagoga
  - poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání dítěte nebo dětí se SVP
  - pomáhá při organizaci a realizaci vzdělávání jinému pedagogickému pracovníkovi, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb
  - pracuje podle potřeby s dítětem nebo s ostatními dětmi ve třídě podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním.
  - hlavní činnosti asistenta pedagoga vymezuje vyhláška č. 27/2016 Sb., a další činnosti jsou uvedené v jiném právním předpise (Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě).

- může poskytovat podporu při vzdělávání dítěti nebo více dětem současně, nejvýše však 4 dětem na třídě, a to s ohledem na povahu SVP těchto dětí.

5.9 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

5.9.1 Organizace vzdělávání

- Dětem je zajištěn individuálně přizpůsobený adaptační režim i v době opakující se adaptace (např. po delší nemoci).
- Organizace vzdělávání je přizpůsobována s ohledem na dostatek času při veškerých aktivitách s dětmi i při převlékání dětí, jejich stravování.
- Do samostatné třídy pro děti od 2 do 3 let – Ptáčci je přijímáno s ohledem na bezpečnost maximálně 15 dětí. Ve třídě Berušky a Zajíčci je v případě přijetí dětí dvouletých přijato maximálně 24 dětí, aby ne jednoho učitele MŠ připadalo v době pobytu mimo MŠ maximálně 12 dětí.

5.9.2 Obsah vzdělávání

- Níže uvedený obsah vzdělávacího programu je vhodný i pro vzdělávání dětí dvouletých, přičemž je přihlíženo ke specifikům, která vychází z věku dětí i z výrazných individuálních odlišností v jednotlivých oblastech vývoje konkrétního dítěte.
- Pedagogové volí takové formy a metody práce, které odpovídají denní situaci ve třídě, flexibilně a citlivě reagují na potřeby dětí a často střídají nabídku činností podle krátkodobé schopnosti dětí udržet pozornost.
- Největší prostor je věnován volné hře, trénování návyků a praktických dovedností dítěte, pohybovým aktivitám, situačnímu učení, učení vlastním prožitkem a pomocí všech smyslů.
- Plánování a realizace vzdělávacích činností je přizpůsobena možnostem a schopnostem konkrétních dětí.
- Učitelky sledují pokroky jednotlivých dětí, neprovádí však vzájemné srovnávání dětí vzhledem k velkým rozdílům v psychomotorickém vývoji dětí tohoto věku

5.10 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- V případě přijetí dětí cizinců bude postupováno dle přílohy č. 17 ŠVP PV.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah školního vzdělávacího programu vychází z požadavků Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a je rozpracován pomocí portálu ČŠI v modulu INSPIS ŠVP.

Vzdělávací obsah je zpracován v pěti integrovaných blocích, které jsou pro učitelky závazné. Východiskem pro názvy integrovaných bloků a témata vzdělávacího obsahu byla společná evaluace vzdělávání a brainstorming pedagogů. Následnou diskusí byly určeny také obecné záměry vzdělávání pro jednotlivé integrované bloky specifikované v charakteristice IB. Vzdělávací obsah jednotlivých IB (dílní cíle, klíčové kompetence, očekávané výstupy) byl vytvořen při společné práci pedagogů v systému INSPIS ŠVP.

Při volbě názvů a témat IB jsme zvolili osvědčenou a pedagogům vyhovující cestu inspirovanou střídáním ročních období, záměrem dodržovat svátky, tradice a místní zvyky i snahou maximálně využít možnosti, které nám poskytuje kultura města. Názvy témat jsou pouze orientační, pedagogové mají možnost tato témata obměňovat a doplňovat tak, abychom využili aktuální situace, prožitky a zájem dětí i podněty přicházející od rodičů a spolupracujících organizací.

V třídním vzdělávacím programu zpracovávají pedagogové pro každé aktuálně zvolené téma konkrétní dílní cíle a očekávané výstupy, kterých chtějí u dětí dosáhnout. Tyto cíle a předpokládané výstupy jsou plánované a navázané tak, aby respektovaly aktuální možnosti dětí se zohledněním věkového složení, zájmu dětí, individuality, nadání, talentu... Pedagogové si zároveň připravují konkrétní vzdělávací nabídku pro dané téma a zaznamenávají ji do námětníku (viz příloha č. 2), popř. mohou použít vlastní způsob zpracování písemné přípravy.

Po ukončení IB hodnotí třídní pedagogové společně průběh IB podle předem stanovených kritérií (viz příloha č. 4).

Pedagogové mohou vytvářet v rámci svých tříd dílní projekty, které budou při následné společné evaluaci školy zhodnoceny a mohou být následně začleněny do ŠVP.

Integrované bloky

- ❖ Barevný domeček plný dětiček
- ❖ Vánoční snění
- ❖ Zimní hraní s bílou paní
- ❖ Jarní probuzení
- ❖ Za slunečním paprskem

6.1 Integrovaný blok „Barevný domeček plný dětiček“

1 Barevný domeček plný dětiček

Název integrovaného bloku	Barevný domeček plný dětiček
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Toto adaptační období je ve znamení změn v životě dítěte a podzimní přírody. Děti navazují nová přátelství, vytváří si pravidla soužití a adaptují se na nové prostředí. Budeme pozorovat měnící se přírodu, seznámíme se s dary podzimu, tradicemi a podzimními svátky. Krásy podzimu budeme vnímat všemi smysly. Období zakončíme příchodem sv. Martina.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • vítáme se ve školce (hrajeme si, vytváříme pravidla) • loučíme se s ptáky • pouštíme draky • uspáváme zvířátka • slavíme posvícení • poznáváme a ochutnáváme plody podzimu • čekáme na svatého Martina

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání relativní citové samostatnosti	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) domluvit se slovy i gesty, improvizovat
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

6.2 Integrovaný blok - „Vánoční snění“

2 Vánoční snění

Název integrovaného bloku	Vánoční snění
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem tohoto bloku je prožívat aktuální čas se vším, co toto krásné období od Mikuláše po Tři krále přináší. Cílem je umožnit dětem aktivně se podílet na vytváření pohody prostředí a společenství, ve kterém žije, vnímat, že přináší k tomuto společenství. Poznávat tradice a kulturu tohoto prostředí, vnímat základní hodnoty uznávané v naší společnosti, rozvíjet mravní a estetické vnímání, empatii, duševní pohodu. Seznamovat se s lidovými zvyky a tradicemi prostřednictvím vlastních aktivit, prožitků, komunikace, sdílení, společné výzdoby MŠ a tvořivých činností.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • čekáme na Mikuláše • prožíváme advent • seznamujeme se s vánočními zvyky a tradicemi • chystáme překvapení pro naše blízké • my Tři králové jdeme k vám

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležit k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

6.3 Integrovaný blok - „Zimní hraní s bílou paní“

3 Zimní hraní s bílou paní

Název integrovaného bloku	Zimní hraní s bílou paní
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období se paní zima zahalí do bílé peřiny a my se vydáme pozorovat jejich krásy a tajemství. Budeme poznávat lidské tělo, jeho funkce, zaměříme se na správnou životosprávu, zdravé návyky a postoje. Užijeme si zimní radovánky, seznámíme se s lidovými tradicemi a zvyky, které k tomuto období patří (masopust). Součástí tohoto bloku bude poznávání přírody a její ochrana. Seznámíme se s pojmem vesmír, naší planetou Země, mapou a globusem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • užíváme si sních a zimní sporty • poznáváme lidské tělo a hodnotu zdraví • krmíme zvířátka • prožíváme masopust • seznamujeme se s vesmírem • zkoumáme, co přináší zima

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat očima zleva doprava sledovat a vyprávět příběh, pohádku vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.4 Integrovaný blok - „Jarní probuzení“

4 Jarní probouzení

Název integrovaného bloku	Jarní probouzení
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Na jaře se probouzí vše živé, vrací se tažní ptáci, rodí se mláďata, začínají kvést stromy. Seznámíme se ze změnami jarního počasí, přiblížíme si jarní tradice (Velikonoce, čarodějnice). S nástupem jara souvisí ochrana přírody, péče o ni (třídění odpadu). Osvojíme si pravidla silničního provozu, která jsou s bezpečností dětí spojená a která je třeba dodržovat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme se s mláďaty zvířat • pozorujeme počasí • prožíváme Velikonoce • jsme pozorní na silnici • chráníme životní prostředí, třídíme odpad • experimentujeme (znaky jara)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodné formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		chápat slovní vtip a humor
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		zorganizovat hru
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>

6.5 Integrovaný blok - „Za slunečním paprskem“

5 Za slunečním paprskem

Název integrovaného bloku	Za slunečním paprskem
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Léto je nejteplejším obdobím v celém roce. Příroda se zelená, všechno kvete. Během tohoto období oslavíme Den matek a Den dětí. Budeme si povídat o rodině, povolání rodičů a o sourozencích. Léto a prázdniny jsou časem cestování, proto budeme poznávat různé země a kontinenty. Připomeneme si pravidla bezpečného chování v souvislosti s letními aktivitami. Seznámíme se s koloběhem vody a ochranou přírodních zdrojů.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • cestujeme • slavíme Den matek a MDD • poznáváme řemesla a povolání • prázdniny nás volají (bezpečnost, znaky léta) • poznáváme koloběh vody • loučíme se se školkou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zachovávat správné držení těla
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj kooperativních dovedností	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat napsané své jméno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma utvořit jednoduchý rým porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	všímat si změn a dění v nejbližším okolí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhovost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Evaluační činnosti jsou procesem průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek mateřské školy, které nám poskytují zpětnou vazbu o fungování ŠVP, kvalitě vzdělávací práce, ale také podněty pro další rozvoj naší školy. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

7.1 Předmět evaluace

Na úrovni školního vzdělávacího programu je evaluace zaměřena na následující oblasti:

- Naplňování cílů a záměrů ŠVP (TVP), kvalita a aktuálnost ŠVP
- Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Práce pedagogů (kvalita vzdělávacího procesu, sebereflexe, hodnotící pohovory)
- Společné aktivity v MŠ
- Kvalita inkluze a dětí nadaných

Na úrovni třídního vzdělávacího programu je evaluace zaměřena na následující oblasti:

- Plnění cílů a záměrů TVP
- Hodnocení realizace integrovaných bloků
- Hodnocení třídy dětí – skupiny (včetně analýzy aktuálních podmínek vzdělávání)
- Hodnocení individuálního rozvoje a učebních pokroků jednotlivých dětí
- Hodnocení sebe sama (sebereflexe)
- Evaluace s dětmi

7.2 Plán evaluace

7.2.1 Naplňování cílů a záměrů ŠVP (TVP), kvalita a aktuálnost ŠVP

Metody, techniky	analýza dokumentů MŠ a tříd, diskuse, brainstorming
Časový plán	červen – pedagogická rada
Odpovědnost	ředitelka školy, učitelky
Provedení záznamu	zápis z porady, autoevaluační zpráva
Kritéria pro hodnocení	viz příloha č. 3

7.2.2 Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV

Metody, techniky	analýza podmínek vzdělávání (vstupní, průběžná, závěrečná), SWOT analýza, pozorování, kontrola, diskuse, dotazník pro rodiče
Časový plán	září, leden, červen
Odpovědnost	učitelky, ředitelka školy
Provedení záznamu	součást evaluace tříd, SWOT analýza, autoevaluační zpráva
Kritéria pro hodnocení (viz kritéria uvedená v ŠVP a příloha č. 6):	<ul style="list-style-type: none"> • Věcné podmínky • Životospráva • Psychosociální podmínky • Organizační zajištění chodu • Řízení MŠ • Personální a pedagogické zajištění • Spoluúčast rodičů

7.2.3 Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

Metody, techniky	analýza dokumentů tříd po ukončení hodnocení jednotlivých IB, diskuse
Časový plán	po ukončení hodnocení jednotlivých IB
Odpovědnost	ředitelka, učitelky
Provedení záznamu	zápis z porady, autoevaluační zpráva školy (vzdělávací obsah)
Kritéria pro hodnocení	viz příloha č. 4

7.2.4 Práce pedagogů (kvalita vzdělávacího procesu, sebereflexe)

Metody, techniky	hospitace, monitoring
Časový plán	dle plánu hospitací
Odpovědnost	ředitelka, učitelky
Provedení záznamu	zápis z hospitace, třídní kniha
Kritéria pro hodnocení	viz kritéria v plánu hospitací

7.2.5 Společné mimořádné aktivity v MŠ

Metody, techniky	diskuse, dotazník pro rodiče
Časový plán	po realizaci akce
Odpovědnost	ředitelka, učitelky
Provedení záznamu	zápis z porady
Kritéria pro hodnocení:	<ul style="list-style-type: none"> ○ Byla aktivita pro děti přínosem? ○ Byla aktivita hodnocena pozitivně ze strany rodičů, veřejnosti? ○ Byla zvládnuta organizace? ○ Zařadíme aktivitu i příště? ○ Je zapotřebí provést nějaké úpravy, změny? Z čeho se poučíme?

7.2.6 Plnění cílů a záměrů TVP

Metody, techniky	analýza vlastní práce
Časový plán	leden, červen
Odpovědnost	učitelky
Provedení záznamu	evaluace třídy
Kritéria pro hodnocení	Jsou naplňovány dlouhodobé cíle stanovené v TVP? Pokud ne, tak proč?

7.2.7 Hodnocení realizace integrovaných bloků

Metody, techniky	analýza vlastní práce, pozorování, rozhovor, práce s rámcovými cíli, diskuse, zpětná vazba
Časový plán	po ukončení IB
Odpovědnost	učitelky
Provedení záznamu	strukturovaný záznam v TVP
Kritéria pro hodnocení	viz příloha č. 5

7.2.8 Hodnocení třídy dětí – skupiny

Metody, techniky	pozorování, diskuse, dokumentace o dětech
Časový plán	září, leden, červen (vstupní, průběžná, závěrečná analýza)
Odpovědnost	učitelky
Provedení záznamu	evaluace třídy – součást TVP
Kritéria pro hodnocení	viz příloha č. 6

7.2.9 Hodnocení individuálního rozvoje a učebních pokroků jednotlivých dětí

Metody, techniky	náhodné i cílené pozorování, analýza produktů dítěte, dokumentace o dětech, dětské portfolio
Časový plán	pravidelně 3x ročně (říjen, leden, červen) a nepravidelně v případě potřeby záznamu
Odpovědnost	učitelky
Provedení záznamu	záznamový arch, IVP, PLPP
Kritéria pro hodnocení	viz příloha č. 7 a č. 8

7.2.10 Kvalita integrace a dětí nadaných

Metody, techniky	monitoring, kontrola dokumentace
Časový plán	pravidelně dle plánu IVP, PPP
Odpovědnost	učitelky, ředitelka
Provedení záznamu	IVP, PPP
Kritéria pro hodnocení	viz plán IVP, PPP

7.2.11 Hodnocení sebe sama (sebereflexe)

Metody, techniky	sebereflexe (písemná), individuální rozhovor
Časový plán	leden, červen
Odpovědnost	učitelky, ředitelka
Provedení záznamu	osobní profesní portfolio učitelky, zápis z rozhovoru, strukturovaný zápis
Kritéria pro hodnocení	osnova otázek, příloha č. 9

7.2.12 Evaluace s dětmi

Metody, techniky	komunitní kruh, řízený rozhovor, diskuse, vyprávění, kresba, malba, neverbální vyjádření (gestika, mimika), projevy libosti x nelibosti (zatleskání), prohlížení fotografií
Časový plán	dle potřeby, řízený rozhovor s předškoláky - 1 x ročně, červen
Odpovědnost	třídní učitelky
Provedení záznamu	zápis odpovědí dětí, prezentace rodičům

Další hodnotící aktivity dle aktuálních potřeb v průběhu školního roku

8 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Myšlenková mapa integrovaných bloků

Příloha č. 2 - Konkrétní vzdělávací nabídka činností

Příloha č. 3 – Kritéria pro hodnocení naplňování cílů a záměrů ŠVP

Příloha č. 4 - Kritéria pro hodnocení způsobu zpracování integrovaných bloků v ŠVP

Příloha č. 5 - Kritéria pro hodnocení realizace integrovaného bloku

Příloha č. 6 - Kritéria pro hodnocení třídy dětí – skupiny (charakteristika třídy)

Příloha č. 7 – Dotazník pro rodiče

Příloha č. 8 - Záznamový arch o rozvoji a učení dítěte

Příloha č. 9 – Osnova rozhovoru s vedením školy

Příloha č. 10 - „Je vaše dítě připraveno na školu?“

Příloha č. 11 – Pověření k předání dítěte

Příloha č. 12 – Minimální preventivní plán

Příloha č. 13 - Vnitřní režim školy

1) Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky

2) Plán pedagogických porad

3) Delegování dalších kompetencí

4) Kritéria pro přiznání nenárokových složek platu

a) Osobní příplatky

b) Odměny

5) Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Příloha č. 14. – Pokyn ředitelky školy k distančnímu vzdělávání

Příloha č. 15 – Plán činnosti – pěvecký soubor Sluníčko

Příloha č. 16 – Plán EVVO

Příloha č. 17 – Pokyn ředitelky školy – Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí ČJ

Příloha č. 18 - Formulář - Ověření dosahování očekávaných výstupů u dítěte zapsaného k individuálnímu vzdělávání

